

ISSN 3041-1793 Online

УДК 351.86:338.1(477)

[https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-4\(21\)-669-678](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-4(21)-669-678)

Парій Сергій Григорович старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення факультету службово-бойової діяльності Національної гвардії України, Київського інституту Національної гвардії України, <https://orcid.org/0009-0009-6601-0387>

ВПЛИВ РІВНЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджено вплив рівня державної безпеки на розвиток економічної стабільності України в умовах сучасних воєнних, політичних, фінансових та енергетичних викликів. Обґрунтовано, що економічна стабільність є фундаментальною передумовою забезпечення державної безпеки, оскільки визначає ресурсні можливості держави щодо фінансування сектору безпеки й оборони, підтримання функціонування критичної інфраструктури, реалізації соціального захисту населення та збереження керованості суспільними процесами. Доведено, що взаємозв'язок між економічною стабільністю та державною безпекою має двосторонній характер: з одного боку, економічний потенціал формує спроможність держави протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам, а з іншого — належний рівень безпеки створює умови для розвитку підприємництва, залучення інвестицій, стабільності фінансової системи та збереження людського капіталу. Розкрито значення фінансової стійкості, соціально-економічної рівноваги, інвестиційної привабливості, а також кібер- та інформаційної безпеки як ключових складових економічної основи державної безпеки. Окрему увагу приділено негативному впливу воєнних конфліктів, глобальних кризових явищ і фінансової нестабільності на виробничі та логістичні ланцюги, бюджетну систему, валютний ринок, інвестиційну активність і загальний рівень соціально-економічної стійкості держави. Акцентовано, що в умовах повномасштабної війни для України особливого значення набувають питання адаптивності економіки, ефективного перерозподілу ресурсів, посилення бюджетної збалансованості та збереження інституційної спроможності держави. Наголошено на необхідності формування комплексних державних стратегій, у межах яких економічна політика поєднується з безпековими пріоритетами та спрямовується на зміцнення національної стійкості. Зроблено висновок, що економічна стабільність є не лише характеристикою стану національної економіки, а й стратегічним ресурсом держави, від якого залежить її здатність до ефективної протидії загрозам, захисту національних інтересів, відновлення країни та забезпечення довгострокового розвитку.

Ключові слова: економічна стабільність, державна безпека, національна безпека, фінансова стійкість, кібербезпека, інформаційна безпека, обороноздатність, воєнні загрози, економічна стійкість.

Parii Serhii Hryhorovych Senior Lecturer of the Department of Combat and Logistics Support, Faculty of Service and Combat Activities of the National Guard of Ukraine, Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine, <https://orcid.org/0009-0009-6601-0387>

THE IMPACT OF THE LEVEL OF STATE SECURITY ON THE DEVELOPMENT OF UKRAINE'S ECONOMIC STABILITY

Abstract. The article examines the impact of the level of state security on the development of Ukraine's economic stability under current military, political, financial, and energy challenges. It substantiates that economic stability is a fundamental prerequisite for ensuring state security, as it determines the state's resource capacity to finance the security and defense sector, maintain the functioning of critical infrastructure, implement social protection for the population, and preserve the manageability of social processes. It is proven that the relationship between economic stability and state security is two-way in nature: on the one hand, economic potential shapes the state's ability to counter internal and external threats; on the other hand, an adequate level of security creates conditions for business development, attracting investment, ensuring the stability of the financial system, and preserving human capital. The importance of financial resilience, socio-economic balance, investment attractiveness, as well as cyber and information security as key components of the economic foundation of state security is revealed. Particular attention is paid to the negative impact of military conflicts, global crisis phenomena, and financial instability on production and logistics chains, the budget system, the foreign exchange market, investment activity, and the overall level of the state's socio-economic resilience. It is emphasized that, under the conditions of a full-scale war, issues of economic adaptability, effective resource redistribution, strengthening budget balance, and preserving the institutional capacity of the state are of particular importance for Ukraine. The need to develop comprehensive state strategies is stressed, within which economic policy is combined with security priorities and directed toward strengthening national resilience. It is concluded that economic stability is not only a characteristic of the condition of the national economy, but also a strategic resource of the state, on which its ability to effectively counter threats, protect national interests, restore the country, and ensure long-term development depends.

Keywords: economic stability, state security, national security, financial resilience, cybersecurity, information security, defense capability, military threats, economic resilience.

ISSN 3041-1793 Online

Постановка проблеми. У сучасних умовах державна безпека є однією з ключових передумов стабільного функціонування національної економіки та забезпечення її сталого розвитку. Для України це питання набуває особливої актуальності в умовах воєнних загроз, політичної нестабільності, руйнування критичної інфраструктури, зростання соціально-економічних ризиків і посилення зовнішнього тиску. За таких обставин рівень державної безпеки безпосередньо впливає на інвестиційну привабливість країни, стійкість фінансової системи, стан ринку праці, ефективність функціонування суб'єктів господарювання та здатність держави забезпечувати належні умови для економічного відновлення і зростання.

Економічна стабільність України значною мірою залежить від здатності держави своєчасно виявляти, попереджати та нейтралізувати внутрішні й зовнішні загрози, які можуть дестабілізувати суспільно-політичну ситуацію та негативно позначитися на господарських процесах. Водночас недостатній рівень державної безпеки спричиняє поглиблення кризових явищ в економіці, посилює інфляційні процеси, знижує рівень довіри до державних інституцій та стримує реалізацію стратегічних напрямів розвитку країни.

У зв'язку з цим виникає необхідність комплексного наукового осмислення впливу рівня державної безпеки на розвиток економічної стабільності України, визначення основних взаємозв'язків між безпековою та економічною сферами, а також обґрунтування підходів до зміцнення державної безпеки як важливої умови стійкого економічного розвитку держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впливу рівня державної безпеки на розвиток економічної стабільності України набула особливої актуальності в умовах повномасштабної війни, коли безпекові ризики безпосередньо впливають на динаміку виробництва, інвестиційну активність, стан державних фінансів, енергетичну стійкість та функціонування ринку праці. У сучасному науковому й аналітичному дискурсі державна безпека розглядається як комплексна категорія, що охоплює воєнну, економічну, інформаційну, енергетичну та інфраструктурну складові, а її забезпечення визнається однією з ключових умов стабільного розвитку держави. Такий підхід закріплено і в чинному законодавстві України, а також у документах в сфері національної та економічної безпеки [1; 2].

Вітчизняні та міжнародні дослідження зосереджені на аналізі макрофінансової стійкості України в умовах воєнних загроз, впливі руйнування критичної інфраструктури на економічну активність, оцінці бюджетних ризиків, а також ролі зовнішньої фінансової підтримки у збереженні економічної рівноваги. У звітах Національного банку України наголошується, що ключові ризики для інфляційної динаміки, ринку праці, ділової активності та державних фінансів формуються насамперед під впливом перебігу повномасштабної війни, тоді як зниження безпекових ризиків розглядається як передумова поживалення економіки [3].

Значний масив досліджень присвячено питанням економічної стійкості України в контексті міжнародної фінансової підтримки та інституційної спроможності держави. Експерти Міжнародного валютного фонду акцентують увагу на тому, що, попри збереження макроекономічної та фінансової стабільності, війна й надалі стримує темпи економічного зростання, погіршує соціально-економічні умови та зумовлює потребу в постійному коригуванні державної політики. У документах Світового банку також підкреслюється, що бойові дії, дефіцит робочої сили, пошкодження енергетичної системи та високі фіскальні потреби залишаються базовими чинниками, які обмежують економічне відновлення України [4; 5].

Окремий напрям наукових і прикладних напрацювань стосується взаємозв'язку між безпекою критичної інфраструктури, енергетичною стійкістю та економічною стабільністю. У сучасних аналітичних матеріалах доводиться, що атаки на енергетичний сектор, транспортну та виробничу інфраструктуру мають довготривалий негативний вплив на продуктивність економіки, експортний потенціал, фінансовий стан домогосподарств і загальний інвестиційний клімат. Водночас у дослідженнях наголошується, що стійкість державних інституцій, збереження керованості фінансової системи та адаптація економічної політики до безпекових викликів є важливими чинниками підтримання економічної стабільності навіть у кризових умовах [3-5].

Водночас більшість наявних праць зосереджена або на окремих аспектах національної та економічної безпеки, або на аналізі макроекономічних наслідків війни без належного узагальнення їх системного взаємозв'язку. Недостатньо опрацьованим залишається комплексний підхід до оцінювання саме впливу рівня державної безпеки на розвиток економічної стабільності України як цілісного процесу, що охоплює фінансову, соціальну, інституційну, енергетичну та виробничу складові. Це зумовлює необхідність подальшого системного наукового дослідження зазначеної проблеми.

Мета статті полягає у дослідженні впливу рівня державної безпеки на розвиток економічної стабільності України.

Виклад основного матеріалу. Економічна стабільність є фундаментальною умовою для забезпечення державної безпеки, оскільки саме вона формує матеріальну, фінансову та соціальну основу функціонування держави. Рівень економічної стійкості визначає спроможність країни ефективно протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам, зберігати керованість суспільними процесами, підтримувати належний рівень життя населення та реалізовувати стратегічні пріоритети розвитку. За умов стабільної економіки держава має змогу забезпечувати належне фінансування сектору безпеки й оборони, підтримувати функціонування критичної інфраструктури, здійснювати соціальний захист населення та створювати передумови для довгострокового розвитку.

ISSN 3041-1793 Online

У сучасних умовах глобальної нестабільності, загострення геополітичних суперечностей, економічних криз, енергетичних викликів і воєнних ризиків економічна стійкість набуває особливого значення як один із ключових чинників національної безпеки. Для України це питання є особливо актуальним, оскільки повномасштабна війна спричинила значні втрати виробничого потенціалу, руйнування об'єктів критичної інфраструктури, порушення логістичних зв'язків, зниження інвестиційної активності, зростання бюджетного навантаження та посилення соціально-економічної напруги. У таких умовах рівень державної безпеки та економічної стабільності перебувають у тісному взаємозв'язку, взаємно впливаючи один на одного. Цей взаємозв'язок виявляється насамперед у тому, що економічний потенціал держави визначає її практичну спроможність реагувати на безпекові виклики та підтримувати належний рівень функціонування ключових суспільних інститутів. Саме тому доцільно розглядати стан економіки й рівень державної безпеки як взаємопов'язані категорії, у межах яких посилення або послаблення однієї складової безпосередньо позначається на іншій.

Стан економіки безпосередньо визначає ресурсні можливості держави щодо забезпечення обороноздатності, підтримання громадського порядку, відновлення пошкоджених територій, фінансування інституцій публічного управління та реалізації антикризових заходів. Водночас належний рівень державної безпеки створює необхідні умови для функціонування бізнесу, залучення інвестицій, розвитку підприємництва, стабільності фінансової системи та збереження людського капіталу. Отже, економічна стабільність і державна безпека є не ізольованими явищами, а взаємозалежними складовими єдиного механізму забезпечення стійкості держави [6;7].

Особливої ваги ця проблематика набуває в контексті сучасних викликів, пов'язаних із воєнною агресією, енергетичною вразливістю, інфляційними процесами, міграційними втратами та загрозами для функціонування національної економіки. За таких умов виникає потреба у ґрунтовному науковому осмисленні впливу рівня державної безпеки на розвиток економічної стабільності України, визначенні ключових чинників цього впливу та обґрунтуванні підходів до зміцнення безпекового середовища як передумови стійкого економічного розвитку держави.

Економічна стабільність у сучасному науковому дискурсі розглядається як одна з визначальних передумов сталого функціонування та розвитку держави, оскільки характеризує її спроможність підтримувати безперервність виробничих процесів, зберігати фінансову стійкість і забезпечувати відносну прогнозованість ключових макроекономічних показників. Її сутнісне значення полягає не лише у підтриманні належного рівня економічної активності, а й у створенні умов для збалансованого відтворення національного господарства, своєчасного реагування на внутрішні й зовнішні виклики, а також у

запобіганні дестабілізаційним процесам, що можуть негативно впливати на соціально-економічний розвиток країни. У цьому контексті фінансова стійкість виступає важливою складовою економічної стабільності, оскільки забезпечує належний рівень довіри з боку населення, суб'єктів господарювання та інвесторів, а також формує сприятливе середовище для реалізації стратегічних пріоритетів державної політики. Прогнозованість макроекономічних параметрів, своєю чергою, створює підґрунтя для ефективного управління економічними процесами, підвищення результативності державного регулювання та довгострокового планування розвитку.

Особливої ваги економічна стабільність набуває у взаємозв'язку із забезпеченням державної безпеки, яка є багатовимірною категорією та охоплює воєнну, політичну, соціальну, інформаційну й економічну складові. У науковому розумінні державна безпека відображає стан захищеності життєво важливих інтересів держави, суспільства та особи від реальних і потенційних загроз, що, у свою чергу, безпосередньо залежить від рівня економічної спроможності держави. Саме тому взаємозв'язок економічної стабільності та державної безпеки виявляється у здатності держави акумулювати фінансові ресурси для забезпечення оборонних потреб, підтримувати функціонування соціальної сфери, гарантувати стійкість критичної інфраструктури та зберігати інвестиційну привабливість національної економіки. За таких умов економічна стабільність постає не лише як характеристика ефективності економічної системи, а і як стратегічний ресурс зміцнення державної безпеки, що забезпечує належний рівень адаптивності держави до кризових явищ, підвищує її стійкість до деструктивних впливів і створює підґрунтя для захисту національних інтересів та реалізації довгострокових цілей розвитку [6-8].

Одним із найбільш вагомих практичних виявів економічної стабільності є фінансова стійкість держави, оскільки саме вона визначає її здатність акумулювати, розподіляти та ефективно використовувати ресурси в інтересах безпеки й розвитку. У цьому контексті фінансова стійкість слід розглядати як базову передумову підтримання економічної безпеки, соціально-політичної рівноваги та належного рівня обороноздатності держави. Її сутність полягає у здатності бюджетної системи, банківського сектору та інвестиційного середовища функціонувати збалансовано навіть в умовах внутрішніх і зовнішніх викликів. Саме фінансова стійкість створює реальні можливості для своєчасного фінансування оборонних і безпекових програм, підтримки соціальних зобов'язань держави, реалізації стратегічних проєктів розвитку та збереження довіри громадян і міжнародних партнерів. Водночас вона сприяє зниженню ризиків бюджетного дефіциту, стримуванню неконтрольованого зростання державного боргу та формуванню підґрунтя для довгострокового макроекономічного планування. За таких умов фінансова стійкість виступає

ISSN 3041-1793 Online

не лише складовою економічної стабільності, а й важливим ресурсом захисту національних інтересів у сучасному глобальному середовищі.

Не менш важливим елементом забезпечення державної безпеки є соціально-економічна стабільність, яка поєднує економічну стійкість із соціальною рівновагою та створює належні умови для функціонування оборонної системи. Її значення проявляється у спроможності держави забезпечувати належне фінансування військових потреб, підтримувати систему соціального захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей, а також гарантувати прогнозованість економічних процесів. Соціально-економічна стабільність безпосередньо впливає на рівень суспільної згуртованості, стійкість державних інституцій та готовність країни до ефективного реагування на безпекові виклики. У цьому контексті вона виступає однією з фундаментальних передумов зміцнення національної безпеки та підвищення обороноздатності держави [9].

Важливу роль у зміцненні економічної бази безпеки відіграє інвестиційна привабливість держави, оскільки стабільна економіка формує сприятливі умови для залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій. Особливого значення цей аспект набуває у сфері оборони, де інвестиційна активність визначає можливості модернізації військово-промислового комплексу, розвитку оборонних технологій та оновлення критично важливої інфраструктури. Інвестиційна привабливість у цьому секторі залежить від прозорості механізмів фінансування, ефективності використання ресурсів, наявності державних гарантій та здатності держави забезпечити довгострокову передбачуваність умов реалізації інвестиційних проєктів. Водночас в умовах економічної нестабільності та високих безпекових ризиків інвестори уникають ризикованих ринків, що послаблює фінансові та технологічні можливості держави. Отже, формування належного інвестиційного середовища є важливою умовою стратегічної стабільності, зміцнення оборонного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності держави на міжнародному рівні.

Окремого значення в сучасних умовах набуває кібер- та інформаційна безпека як стратегічна складова національної безпеки. Вона охоплює захист інформаційних ресурсів, критичної інфраструктури, комунікаційних систем і цифрового середовища від зовнішніх та внутрішніх загроз. Економічна стабільність у цьому контексті є необхідною передумовою для фінансування сучасних технологій захисту, розвитку кіберзахисних систем, підготовки фахівців та впровадження інноваційних рішень у сфері цифрової безпеки. Натомість недостатність ресурсів зумовлює вразливість інформаційної інфраструктури, послаблює спроможність держави протидіяти кібератакам, інформаційним маніпуляціям та іншим формам гібридного впливу. Таким чином, кібер- та інформаційна безпека є не лише технічним напрямом

державної політики, а й важливим індикатором стійкості держави до сучасних загроз, що безпосередньо впливає на рівень довіри громадян, ефективність функціонування інституцій та загальний стан національної безпеки [10].

Військові конфлікти та глобальні кризові явища істотно дестабілізують економічний розвиток держави, оскільки порушують виробничі й логістичні ланцюги, знижують ефективність функціонування господарських систем, обмежують доступ до ресурсів і зумовлюють зростання витрат на їх транспортування. Наслідком таких процесів стає послаблення інвестиційної привабливості, ускладнення діяльності стратегічно важливих галузей економіки та загальне зниження рівня соціальної стабільності. Додатковим викликом у цих умовах є зростання видатків на оборону, що, з одного боку, є об'єктивною необхідністю для забезпечення національної безпеки, а з іншого - створює суттєве навантаження на державний бюджет, обмежуючи можливості фінансування соціальних програм, інфраструктурних проєктів та інших напрямів суспільного розвитку. За таких обставин особливого значення набуває проведення збалансованої бюджетної політики, здатної забезпечити належне поєднання оборонних потреб із підтриманням економічної та соціальної стабільності. Водночас глобальна фінансова нестабільність посилює негативний вплив на національну економіку через дестабілізацію валютних і боргових ринків, що проявляється у різких коливаннях обмінних курсів, підвищенні вартості зовнішніх і внутрішніх запозичень, ускладненні макроекономічного прогнозування та зниженні довіри інвесторів. Валютні коливання спричиняють інфляційний тиск, а нестабільність боргових ринків підвищує бюджетне навантаження та звужує можливості держави щодо фінансування пріоритетних соціальних і інфраструктурних програм. Отже, сукупний вплив воєнних конфліктів, глобальних криз і фінансової нестабільності формує комплекс загроз, які підривають економічну стійкість держави та суттєво ускладнюють забезпечення її соціально-економічної стабільності.

Висновки. Узагальнюючи викладене, слід наголосити, що економічна стабільність є не лише важливою характеристикою функціонування національної економіки, а й одним із визначальних чинників забезпечення державної безпеки. Саме вона формує матеріальну, фінансову та організаційну основу для реалізації безпекової політики держави, підтримання обороноздатності, належного функціонування соціальної сфери та збереження стійкості державних інституцій в умовах внутрішніх і зовнішніх викликів. Рівень економічної стабільності безпосередньо впливає на спроможність держави акумулювати ресурси, своєчасно реагувати на кризові явища, фінансувати стратегічно важливі напрями розвитку та забезпечувати захист національних інтересів.

Водночас економічна стабільність виконує важливу соціальну функцію, оскільки сприяє збереженню суспільної рівноваги, зміцненню соціальної

ISSN 3041-1793 Online

згуртованості та підтриманню довіри громадян до державної політики. За умов економічної стійкості держава здатна не лише фінансувати оборонні та безпекові потреби, а й забезпечувати належний рівень соціального захисту населення, підтримувати зайнятість, стримувати інфляційні ризики та зменшувати ймовірність дестабілізаційних процесів у суспільстві. У цьому контексті економічна стабільність постає як інтегральна передумова національної стійкості, що поєднує економічні, соціальні та безпекові аспекти розвитку держави.

Сучасні умови воєнних загроз, глобальної фінансової нестабільності, порушення логістичних ланцюгів, кіберризиків та інвестиційної невизначеності істотно посилюють значення економічної складової державної безпеки. Це зумовлює необхідність формування та реалізації комплексних стратегій, у межах яких економічна політика має розглядатися у нерозривному зв'язку з безпековими пріоритетами. Такі стратегії повинні бути спрямовані на забезпечення фінансової стійкості, зміцнення інвестиційної привабливості, розвиток критичної інфраструктури, підвищення адаптивності економіки до кризових впливів і створення ефективних механізмів захисту від внутрішніх та зовнішніх загроз. Отже, у сучасному безпековому середовищі економічна стабільність слід розглядати як стратегічний ресурс держави, від якого значною мірою залежить її здатність до стійкого розвитку, ефективної протидії загрозам та забезпечення довгострокової національної безпеки.

Література:

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року “Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року” : Указ Президента України від 11.08.2021 № 347/2021 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.
3. Інфляційний звіт, жовтень 2025 року / Національний банк України.
4. Ukraine: Request for an Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility / International Monetary Fund. February 2026.
5. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released / World Bank. 23 February 2026.
6. Соколов О. Економічна безпека України в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Т. 86, № 1. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320171> (дата звернення: 18.03.2026)
7. Цвігун Т. В. Економічна безпека в системі національної безпеки України. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/24.pdf (дата звернення: 18.03.2026).
8. Живко З. Б., Черевко О. В., Копитко М. І. та ін. Економічна безпека держави: навч.-метод. посіб. / за ред. З. Б. Живко. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2019. 240 с.
9. Косяченко К., Стрельцова О. Фінансово-правовий захист військовослужбовців в Україні: сучасний стан та напрями вдосконалення. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. № 2. С. 175–180.

10. Довгань О. Д. Інформаційна і національна безпека. *Інформація і право*. 2018. № 1. С. 74–85.

References:

1. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [On the National Security of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 № 2469-VIII // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy». Verkhovna Rada Ukrainy. [in Ukrainian].
2. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku “Pro Stratehiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku” [On the Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of August 11, 2021 “On the Economic Security Strategy of Ukraine for the Period up to 2025”]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11.08.2021 № 347/2021. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy». Verkhovna Rada Ukrainy. [in Ukrainian].
3. Infliatsiyni zvit, zhovten 2025 roku [Inflation Report, October 2025] / Natsionalnyi bank Ukrainy. [in Ukrainian].
4. Ukraine: Request for an Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility. International Monetary Fund. February 2026. [in English].
5. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released. World Bank. 23 February 2026. [in English].
6. Sokolov O. Ekonomichna bezpeka Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Economic Security of Ukraine under Martial Law]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo. 2024. T. 86, № 1. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.86.1.41. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320171> (data zvernennia: 18.03.2026). [in English].
7. Tsvihun T. V. Ekonomichna bezpeka v systemi natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Economic Security in the System of National Security of Ukraine]. Ekonomika i suspilstvo. 2017. Vyp. 11. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/24.pdf (data zvernennia: 23.03.2026).
8. Zhyvko Z. B., Cherevko O. V., Kopytko M. I. ta in. Ekonomichna bezpeka derzhavy [Economic Security of the State]: : navch.-metod. posib. / za red. Z. B. Zhyvko. Cherkasy : Vydavets Chabanenko Yu. A., 2019. 240 s
9. Kosiachenko K., Streltsova O. Finansovo-pravovi zakhyst viiskovosluzhbovtiv v Ukraini: suchasnyi stan ta napriamy vdoskonalennia [Financial and Legal Protection of Servicemen in Ukraine: Current State and Directions for Improvement]. Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav. 2024. № 2. S. 175–180.
10. Dovhan O. D. Informatsiina i natsionalna bezpeka. [Information and National Security]. Informatsiia i pravo. 2018. № 1. S. 74–85

Дата першого надходження статті до видання: 24.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 07.04.2026